

WOMEN GOING GREENER

2023-1-EL01-KA210-ADU-000164781

Reducing the environmental footprint
of Female Entrepreneurship

MODUL 2

OSLOBODIMO EKO-ENTUZIЈAZAM

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission can not be held responsible for any use which may be made of the information contained therein

---

Ovaj dokument je razvila Rinascita Europe u okviru projekta "WomEn Going Greener – Smanjenje ekološkog otiska ženskog preduzetništva".

Ovaj dokument odražava samo stavove autora, a Evropska unija ne može biti odgovorna za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njemu.

Sadržaj

Prednosti Eco-friendly pristupa:	4
Prihvatanje održivih praksi: put ka zelenijoj budućnosti	4
Zelenija budućnost može se postići samo ako je i ravnopravnija	5
Zašto žene treba da preferiraju proizvode koji prate održive prakse?	5
Društveni pokretači održivog razvoja	6
Socijalne politike mogu uticati na duboke transformacije u socijalnom, ekonomskom i ekološkom domenu	6
Inspirativne priče o uspehu preduzetnika	7
Bibliografija.....	8

Prednosti Eco-friendly pristupa:

Koja je važnost Eco-friendly načina života? Postati eco-friendly će vam omogućiti da sačuvate planetu za buduće generacije, ograničite izloženost štetnim supstancama i donosite informisane odluke. Male promene u vašem svakodnevnom životu su dovoljne da naprave razliku.

Najvažnije prednosti održivog života uključuju:

- Poboljšano zdravlje;
- Niži računi za energiju;
- Smanjen ugljični otisak;
- Smanjena potrošnja energije;
- Veća biodiverzitet.

Usvajanjem zelenijih praksi u našim domovima, ne samo da stvaramo zdravije životne prostore, već i doprinosimo dobrobiti naše planete.

Prihvatanje ekološki prihvatljivih svakodnevnih navika može dovesti do značajnih uticaja na očuvanje naših prirodnih resursa i promovisanje održivosti.

U eri u kojoj naša planeta vapi za hitnom pažnjom, postaje apsolutno presudno da se suočimo sa izazovom. Prelazak na održivi način života nije samo puki izbor, već neophodan odgovor.

Prihvatanje održivih praksi: put ka zelenijoj budućnosti

U eri koju karakterišu klimatske promene i degradacija životne sredine, potreba za usvajanjem održivih praksi nikada nije bila hitnija. Od pojedinaca do preduzeća i vlada, sve je veća svest o potrebi da se preduzmu mere za smanjenje negativnih uticaja naših akcija na planetu. Održive prakse nisu samo buzzword: to su akcije, ponašanja i politike koje se fokusiraju na zadovoljavanje potreba sadašnjosti bez ugrožavanja sposobnosti budućih generacija da zadovolje svoje. Oni uključuju širok spektar aktivnosti koje smanjuju negativne ekološke, socijalne i ekonomske uticaje na minimum.

Održive prakse su od vitalnog značaja za očuvanje naših ekosistema, zaštitu biodiverziteta i borbu protiv klimatskih promena. Smanjenjem emisija, očuvanjem

prirodnih resursa i minimiziranjem zagađenja, možemo pomoći da se osigura zdravija planeta za buduće generacije. Oni takođe imaju socijalne beneficije; Oni mogu dovesti do čistijeg vazduha i vode, zdravijih zajednica i poboljšanog kvaliteta života.

Zelenija budućnost može se postići samo ako je i ravnopravnija

Žene su ključni ekonomski akteri. Kao poslovni lideri, investitori, zaposleni i kupci, oni igraju vitalnu ulogu u oblikovanju načina na koji se tržišta i društva ponašaju. Istraživanja pokazuju da firme sa većom rodnom raznolikošću u svom menadžmentu smanjuju emisiju ugljen-dioksida za oko 5% više od firmi sa pretežno muškim menadžerima. Novi poslovi koje zauzimaju žene posebno su važni jer mogu pomoći u smanjenju siromaštva, što je jedan od ključnih prioriteta strategije EU 2030. Žene su generalno pogođene siromaštvom češće od muškaraca zbog nižih izgleda za zapošljavanje i plate. Stoga, zaposlenje smanjuje rizik od siromaštva žena (EIGE, 2016).

Povećanje učešća žena u radnoj snazi i sanjivanje jaza u platama između žena i muškaraca pozitivno će uticati na ekonomski rast u EU. Uprkos nedavnim poboljšanjima, i dalje postoje stalne rodne razlike u aktivnostima na tržištu rada i platama, što rezultira nižim stopama zaposlenosti žena, što potencijalno ograničava rast EU. Dobra vest je da su žene preduzetnice visoko profitabilan tržišni segment – i preduzeća to počinju da primećuju.

Zašto žene treba da preferiraju proizvode koji prate održive prakse?

U eri koju karakterišu brige za životnu sredinu i promenljivi stavovi potrošača, izbori koje donosimo kao potrošači imaju moć da oblikuju održiviju budućnost. Žene, koje su često na čelu promena, imaju jedinstvenu priliku da pokrenu pozitivan uticaj kroz svoje odluke o kupovini.

Žene igraju ključnu ulogu u obezbeđivanju efikasnosti i efikasnosti napora održivog razvoja. Njihovo puno i ravnopravno učešće u donošenju odluka i razvoju politike je od

suštinskog značaja za stvaranje i održavanje ovog puta. Uključivanje većeg učešća žena u ovim ulogama takođe je ključno u obezbeđivanju postizanja ciljeva održivog razvoja UN-a (SDGs).

Društveni pokretači održivog razvoja

Glavna osobina socijalnih dimenzija održivog razvoja odnosi se na društvene uslove i faktore koji oblikuju procese promena. Ovi "društveni pokretači" odnose se na društvene strukture i institucije koje oblikuju ljudske preferencije, ponašanje i mogućnosti, kao i na moć odlučivanja, odnosno sposobnost pojedinaca i grupa da utiču na promene. Svi ovi ključni elementi – to jest, društvene strukture, institucije i agencija – koji čine društvene pokretače podupiru društvene norme i vrednosti koje su kritične za prelazak na održivu budućnost.

Može se napraviti razlika između pokretača održivog razvoja i uzroka neodrživih ishoda, pri čemu oba uključuju širok spektar faktora u ekonomskim, socijalnim, ekološkim i političkim dimenzijama. Neodrživi razvoj može biti uzrokovan siromaštvom, nejednakostima, diskriminacijom i sociokulturnom isključenošću, nesigurnošću, kršenjem ljudskih prava, korupcijom, kao i rizicima od životne sredine i katastrofa i neodgovarajućim upravljanjem prirodnim resursima.

Održivi razvoj je nužno "usredsređen na ljude i osetljiv na planetu" vođen vrednostima jednakih prava i socijalne pravde, omogućen proaktivnim državama i dobro funkcionisajućim institucijama, i oblikovan kroz učešće osnažene populacije.

Socijalne politike mogu uticati na duboke transformacije u socijalnom, ekonomskom i ekološkom domenu

Socijalne politike su intervencije vlada koje utiču na dobrobit pojedinaca i zajednica. Univerzalna socijalna zaštita je sada široko priznata kao suštinski doprinos razvoju, a mnoge zemlje su posvećene sprovođenju nacionalnih podova socijalne zaštite. Pored ove zaštitne funkcije, socijalne politike mogu uticati na duboke transformacije u

ekonomskim, ekološkim i socijalnim domenima – podržavajući ekonomsku produktivnost, podižući ljudski kapital, smanjujući nejednakosti i deleći teret društvene reprodukcije – pokrećući razvojne rezultate u održivijem pravcu.

Mnoge zemlje sada osmišljavaju inicijative za socijalnu politiku koje takođe uključuju brigu o životnoj sredini. Ove "eko-socijalne politike" imaju za cilj da promene ponašanje ili obezbede podsticaje za održivije upravljanje životnom sredinom ili korišćenje resursa

Inspirativne priče o uspehu preduzetnika

Krajem 19. i početkom 20. veka, žene sa preduzetničkim njuhom počele su da vide mogućnost realizacije svojih poslovnih ideja. Vreme je bilo dovoljno sazrelo da sektor koji je oduvek bio rezervat samo ljudi počne da im se otvara. Ne bez poteškoća, jer kao što znamo, ne može se reći da je put ka potpunoj normalizaciji uloge žena u svetu rada završen.

Među raznim ženama koje su bile uspešne u poslovnoj sferi su: Madam CJ Voker, Luisa Spagnoli, Elizabeth Arden, Helena Rubinstein, Coco Chanel, Olive Ann Beech, Brovnie Mae Humphrei, Ruth Handler, Mari Kai Ash, Ione Suzuki, Jasvantova kuhinja porodica.

Bibliografija

- Blili. "Prihvatanje održivih praksi: put ka zelenijoj budućnosti." *Srednji*, srednji, 16. oktobar 2023. medium.com/@tanaybhatt490/embracing-sustainable-practices-a-path-to-a-greener-future-057862ad070a. Pristupljeno 23. avgusta 2024.
- "Ekološki način života: Prednosti za vas i životnu sredinu - Airly WP | Monitoring kvaliteta vazduha. Monitor u Velikoj Britaniji i Evropi. Airly Data Platform i monitori. "Airly.org, airly.org/en/the-benefits-of-eco-friendly-living-for-you-and-the-environment/#:~:text=The%20takeaway-.
- "Ekonomске koristi od rodne ravnopravnosti u Evropskoj uniji." *Evropski institut za rodnu ravnopravnost*, 5. jul 2023. eige.europa.eu/newsroom/economic-benefits-gender-equality.
- Maconi, Caterina. "Giornata internazionale della donna, 12 imprenditrici che hano fatto la storia - Wired." *Wired Italia*, Wired Italia, 8 Mar. 2020, www.wired.it/economia/business/2020/03/08/giornata-internazionale-donna-imprenditrici/. Pristupljeno 23. avgusta 2024.
- Rambousek, Barbara i Barbara Rambousek. "Zašto je ulaganje u žene ključno za zeleniju budućnost - OMFIF." *OMFIF*, 28. mart 2023. www.omfif.org/2023/03/why-investing-in-women-is-key-for-a-greener-future/. Pristupljeno 23. avgusta 2024.
- Silvija. "Kako prihvatiti održiviji način života počevši od danas u 8 koraka - Econil." *Econyl*, 18. decembar 2023. www.econyl.com/magazine/how-to-embrace-a-more-sustainable-lifestyle-starting-from-today-in-8-steps/. Pristupljeno 23. avgusta 2024.
- *Društveni pokretači održivog razvoja 1*.
- "Razmišljate o zelenom? Evo 5 velikih razloga." *VisitFourCorners.com*, 30. decembar 2023. visitfourcorners.com/going-green-5-great-reasons/. Pristupljeno 23. avgusta 2024.
- "Zašto žene treba da preferiraju proizvode koji prate održive prakse?" *SustainYourStyle*, 19. oktobar 2023. www.sustainyourstyle.org/en/blog/2023/10/19/why-women-should-prefer-products-that-follow-sustainable-practices.
- "Žene na vlasti su ključ održivog razvoja." *Orfonline.org*, www.orfonline.org/expert-speak/women-in-power-are-the-key-to-sustainable-development.